

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 298 (3430) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Kiev szakaszán ismét nagy erővel folytatják ellentámadásaikat a németek

Dél-Olaszországban is fokozódott a harcok hevesége — Rádióbeszédet intéz a Pápa a világ katolikusaihoz

Torinóból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Pápa vatikáni értesülések szerint a közeljövőben kihallgatáson fogadják a bíboros kollégium tagjait és beszédet mond. Ugyanaz nap beszédet intéz a világ katolikusaihoz a vatikáni rádió útján.

A Pest írja: Zürichi jelentés szerint Mannstein vezértábornagy csapatai vasárnap reggel óta ismét nagy erővel folytatják ellentámadásaikat a keleti szakasz kiöblösödése ellen. A harcok itt mind a három szakaszon, vagyis Koroszténynél, Csernigovnál és Brusztovnál is kiújultak. A németek nagy gyalogos és páncélos csapatai szüntelenül támadják a Szovjet védelmi állásait és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoznak. A keleti harctér északi részén a szovjet támadások a németek szívós ellenállásán meghiúsultak.

Ujabb japán tengerészeti sikerek

Nápolyból jelentik: (B. T.) Eisenhower főhadiszállásáról jelentik: Az olaszországi harcok hevesége fokozódott, bár új támadás megindulásáról egyelőre nem lehet szó. A legújabb jelentések szerint az angolszász arcvonal mögött most folynak az utolsó előkészületek az újabb nagy támadásra.

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A japán főhadiszállás hivatalos jelentése szerint, egy japán búvárnaszád november 25-én a Mookina szigettől nyugatra megtámadott egy ellenséges repülőgépet hordozót. A hajót olyan súlyosan megrongálta, hogy számolni lehet teljes pusztulásával. November 26-án japán tengerészeti légi egységek a Gilbert-szigetektől nyugatra megtámadtak ellenséges hadihajóalakulatot és két nagy repülőgéphordozót elsüllyesztettek. A vállalkozás során egy japán repülőgépet elvesztett. Ez a csata a jövőben a második gilbert-szigeti légi csata nevet fogja viselni.

November 27-én újabb támadást intéztek a japánok ellenséges egységek ellen. E támadás során két repülőgéphordozót süllyesztettek el. A nagyobbik mintájú pillanatok alatt elsüllyedt. Ugyanakkor elsüllyesztettek még két cirkálót, — ezenkívül egy nagy cirkálót vagy csatahajót megrongáltak és lángborítottak. A japánok vesztesége öt repülőgép volt. Ez a csata a jövőben a harmadik gilbert-szigeti légi csata nevet fogja viselni.

Nem lehet számítani Lengyelország és a Szovjet-unió kibékülésére

Moszkvából jelentik: (B. T.) Az Ivesztija feltűnő cikket közöl a nyilvánvaló céllal, hogy ne hagyjon semmi kétséget a Szovjet Lengyelországgal szemben fennálló területi követeléseiről. Többek között ezt írja a lap:

— A Szovjet Fehér-Oroszország városai közé, melyeket csapatainknak vissza kell hódítaniok, tartozik Breszt-Litovszk is. Breszt-Litovszk az annak idején megvont német-orosz demarkációs vonal közelében van.

Az Ivesztija fejtegetése mutatja, hogy

egyáltalán nem lehet számítani Lengyelország és a Szovjet kibékülésére.

Zürichből jelentik: (B. T.) Londoni jelentés szerint Romer, a lengyel kormány

külgügyminisztere a következőket mondotta:

— A keleti harctéren folyó hadműveletekkel és azzal az esetlegességgel kapcsolatban, amely ott adódhatik, a lengyel menekült kormány azt az álláspontot foglalta el, hogy ha lengyel terület valamely része felszabadulna a német megszállás alól, a lengyelek szuverén jogát, valamint a lakosság életét és tulajdonait a szövetséges kormányokkal egyetértésben haladéktalanul biztosítani kell.

Megtörtént a Stalin-Churchill-Roosevelt találkozó (?)

Lisszabonból jelentik: (MTI.) Londonból Lisszabonba érkezett jelentések szerint Roosevelt, Churchill, Sztalin szombaton találkozott. E hírt más forrásokból nem erősítik meg.

Vichy. (MTI.) A Német TI jelenti: A francia OFI iroda hírmagyarázója a moszkvai értekezlet eredményével és Sztalin ez alkalommal elmondott

beszédével foglalkozva arra a következtetésre jut, hogy Sztalin imperia-izmusa a legnagyobb veszély, amely Európát valaha is fenyegette. Idézi Sztalin katonai tanácsadójának kijelentését, amely szerint Európa csatlázadó tartománya Nagy-Oroszországnak.

Zürichből jelentik: (B. T.) Az Exchange Telegraphe jelenti Bogotából: A columbiai kormány nyilatkozatot tett közönségesen, amely szerint hadban állónak tekintik magát Németországgal.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint Londonban a hétfőre virradó éjszaka légiriadó volt, amely rövid ideig tartott.

„Éjjel-nappal lázas szorgalommal dolgozunk a megtorlás előkészítésén!”

Göbbels miniszter beszéde a Berlin elleni angol terrortámadásokról

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Göbbels dr. a Hitler Ifjúság filmoktatásának megnyitására mondott beszédében foglalkozott — mint mondotta — a pillanatnyilag legégetőbb kérdéssel, az ellenséges légiterrortámadásokról és Németországra gyakorolt hatásával.

— Az ellenséges oldal, — mondotta egyebek között Göbbels dr. — azt hiszi, hogy ezzel a cinikusan durva, angol harcmodorral megtörheti a német otthoni háborús szellemét és ezzel olesó, egyáltalában nem katonai győzelmet arathat felettünk, amely eddig a becületlen csatamezőn megtagadott neki és nem is fogja sohasem elérni.

— Anglia, mint az első világháborúban a kiéhezett tengerzáró, a második világháborúban foszforral és tüzzel asszonyok és gyermekek ellen harcol, akik védtelenségükben, természetesen, hálásabban célpontjai a brit gentlemaneknek, mint a fegyveres német katonák. Azokhoz, mint ezt Délolaszországban harcunk újra bizonyította, csak nem szívesen és vonakodva merészkednek.

— Más nagyvárosok mellett most a birodalmi fővárosra is sor került. Az ellenség elárasztja romboló és gyújtóbombákkal. Tömegével őríti a foszfortartályokat kulturális kincseire, kórházaira, templomaira és munkáslakónegyedekre és diadalmasan annak a reményének ad kifejezést, hogy a lakosság hosszabb

időn át nem bírhatja azt ki, hogy összeomlik alatta és az ellenség kivánságának megfelelően, véget vet a háborúnak feltétel nélküli megadással. A birodalmi főváros és lakossága, valamint az egész német nép nevében, csak egy választ adhatok erre: soha! Nem gondolható el olyan helyzet, amelyben ilyen kétségbeesett lépésre szánhatnánk magunkat. Az ellenség megsemmisítő szándékaival olyan ellenálló akaratot állítunk szembe, amelyet egyáltalában nem lehet megtörni.

— A londoni sajtó kijelenti — folytatta Göbbels dr. — hogy Berlin lakossága most kezében tartja a háború eldöntését.

Ha majd rátörnek Agliára...

— Ha az ellenség véleménye szerint a háborút e pillanatban a német nép magatartása dönti el, akkor ez a döntés már meg is történt. Azzal, hogy az angolok repülőiket „háztömbtörőknek” nevezik, nyíltan elismerik, hogy a brit légierő nem azt az utasítást kapta, mint azt mindig állították azelőtt, hogy a német hadiiparra sújtson le, hanem hogy német lakónegyedeket döntössel romba, kizozza a lakosságot és asszonyokat és gyermekeket öljön meg a legbarbárabb módon. A német nép megjegyzi ezt magának. Az egész világ elítélte ezt a harcmodort. A német nép izzó gyűlölettel felel erre. A német ma felháborodás, düh és nemzeti rajongás

tölti el. Németországban nincs viharosabb követelés annál, hogy kamatos kamatokkal megfizessék egyszerre a temzpartai hűnözőknek, amit elkövettek és elkövetnek. A német nép nyugodtan lehet affelől — állapította meg Göbbels dr. — hogy éjjel-nappal lázas szorgalommal dolgoznak ennek a megtorlásnak előkészítésén és ha egy szép napon rátörnek Angliára, a brit nép majd köszönetet mondhat azoknak, akik az éjszaka sötétjében rátámadtak békés városainkra és tüzet és pusztulást, halált és szenvedést szórtak asszonyainkra és gyermekeinkre.

Göbbels dr. ezután párhuzamot vont a két világháború között. Az első világháborúval szemben — mondotta — ma nincsen nyoma a lelkielőrelépésének, vagy elernyedésének. A hosszú háború követelményeinek következményeképpen nincs sehol kétség, mindent-jobban tudás.

Az ifjúság utánpótlása a hadsereg minden fegyvernemére nézve, a hosszabb háború alatt inkább javult, mint romlott. Az ifjúság idealizmusa és lelkes harcokésztsége olyan, mint háború elején.

Göbbels dr. ezután arról beszélt, hogy a legutóbbi súlyos légitámadások alkalmával Berlinben a várakozáson felül csekély volt az áldozatul esett gyermekek száma, ami azzal magyarázható, hogy a berlini gyermekek legnagyobb részét eltávolították a városból. A felnőtt ifjúság azonban

a veszélyeztetett vidékeken marad és a segítő és mentő munkáknál olyan lelkes eszorgalmat és bátorsággal áll a férfiak és nők oldalán, hogy csak csodálattal lehet szólni róla. Olyan nép van felnővőben, amely becsületére válik a Führernek. Ez az ifjúság hivatott arra, hogy a nagy német életet tovább építse a mai szelvényben. Nyugodtan kell majd egyszer kezébe adni a birodalom örökét.

Németország nem puhatolozik békelehetőségek iránt!

Berlin. (MTI.): Dr. Siegfried Horn, a Német Távirati Iroda diplomáciai munkatársa írja:

— Az angolok a német főváros elleni támadásokkal együtt hírverő hadjáratba kezdtek, amely el akarja hitetni, hogy a német nép ellenálló ereje megrendült és meghódolásra kényszerült. Ebből a célból héketapogatódzásnak tüntetik fel még olyan események külföldi útjait is, akiknek a német birodalom politikájához a legcsekélyebb közük sincs, nem is szólva arról, hogy a Vatikánnak ismét különleges szerepet tulajdonítanak. Az állítás, hogy az ilyen hírek mögött magától értetődően nem Anglia áll, hanem Németország, amely megpróbálja kikélni a lehetőségeket, annyira emlékeztet a „fogjátok meg a tolvajt” eljárásra, hogy elegendő, ha csak emlékeztetünk arra.

A másik oldal csak egyben egyszerű, a megsemmisítésre törekvő akarathat. Azt ugyanis, hogy győzelme esetén valóban igazságos és tartós békét tudnának felépíteni, még saját táborukban is kétségbevonják, mint a Weegly Rewiew című angol hetilap nyíltan elismerte.

„A cserkész a huszadik század lovagja”

Közgyűlést tartott az Országos Cserkésznyugtanács

A Magyar Országos Tudóstól jelenti: Az Országos Cserkésznyugtanács vasárnap Fáy István elnökletével tartotta ezévi rendes közgyűlését.

Az elnök megnyitóját után Ravasz László dr. püspök mondott beszédet.

— A cserkészet nem kötelező — mondotta többek között — lényege szerint nem is lehet az. Ebből az következik, hogy összeállításánál döntő tényező a kiválasztás. A cserkészet nem a tömeges termelésre néz, hanem a minőségre. A cserkészetben megújul a lovagiasság szelleme. A cserkész a huszadik század lovagja. Minden cserkésztábornak van egy láthatatlan parancsnoka az Ur Jézus Krisztus. Szeretettel jár a magyar táborokban is és most is felénk sugallja a szavakat: Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.

Ezután Kelemen Krisztozom panonhalmi főpát szólalt fel.

— A cserkészmozgalom az első naptól fogva — mondotta — a maga lábán jár. Összetartó ereje nem a külső drill, hanem az Eszme lélekbeáramló ereje. Életformája a katonás és családias szellemnek szerencsés egyesítője, a bajtársi közösség. Közéleti célja a fiúknak önállóságra, igénytelenségre szoktatása. Távolabbi célja az új keresztény társadalom létrehozása.

Ezután Báthly István munkácskerkészt elismertette a munkácskerkészeknek az eddig elért eredményeit, majd vitéz Kisbarnaki Farkas Ferenc országos főcserkész bejelentette, hogy a Kormányzó Ur a cserkészek fővédnöke-

nek névünnepe a cserkészet azzal ünnepli, hogy egy regös kiállítás rendezés és a cserkészet összegyűlt filléreiből Tiszaborkúton megvásárolt két házat átad két sokgyermekes székes családnak. További eseménye a magyar cserkészetnek, hogy Teleki Pál szülővármegyéjében, Szatmárbán egy falut létesítsen, ahol a jegyzői és a bírótól kezdve mindenki cserkész le-

Sorozatos betörést és lopást követtek el szombaton és vasárnap Nagyváradon

Vakmerő betörőbanda garázdálkodik a városban

(Nagyvárad.) Szombat délutántól vasárnap estig feltűnően sok lopás és betörésről tettek jelentést a nagyváradi rendőrségen. Egyes károcsulást több ezer pengő értékben loptak meg és a sorozatos, ugyszólván óráról-órára elkövetett betörésekből arra lehet következtetni, hogy egy szervezet betörőbanda fosztogatja a várost. A közönség helyesen teszi, ha megfelelő óvintézkedésekkel védekezik, különösképpen a nyitva hagyott ablakok és ajtók elzárásával, mert ez esetleg meggátolja a vakmerő embereket munkájukban.

A megkárosított személyek közül az alábbiak tettek jelentést:

Mozik műsora:

APOLLÓ: Párduckisasszony.
BELVAROSI: Münchhausen.
CASINO: Dédé.
KORONA: Egy szív megáll.

gyen. Végül bejelentette a főcserkész, hogy a Kormányzó Ur engedélyével a hősi halált halt vitéz Horthy István emlékére, Horthy István emlékjelvényt alapítanak. Ezt a jelvényt meg fogják a jövőben kapni azok a cserkészek, akik a mozgalom keretében kereszténységük és magyarságuk érdekében kiemelkedő munkát végeztek.

Holzer György, Magyar-utca 33. szám alatt lakó üvegeségédnek téli kabátját lopták el.

Arvay György alezredes, Szilágyi Dezső-utca 8. és az ugyanitt lakó Horváth Géza lezárt padlását ismeretlen egyének feltörték és az ottan talált fehérneműket, amelynek értéke mintegy 600 pengő, ellopták.

Beck Pál Árpád vezér-utcai vendéglős udvaráról 10 tyúkot loptak a betörők.

Vasárnap délután 6 óra tájban Csorján Péterné Teréz-utca 8. szám alatt lakó napszámos feljelentést tett Lukács Györgyné gyanúsított ellen azért, hogy az lakásáról téli kabátot, ingeket, nadrágot elloptott. A gyanúsítottat őrizetbe vették.

Vékony Júlianna, London-utca 7. szám alatt lakó iparművész feljelentést tett ismeretlen tetes ellen, aki alkulesal behatolt vasárnap délután a lakására és onnan 18 férfi és női ruhát, 3000 pengő készpénzt és egyéb értékeket elloptott. A betörő teljesen kifosztotta a lakást, tettét a legnagyobb vakmerőséggel hajlítta végre, majd nyomtalanul eltűnt. A kár 10 ezer pengő.

Hasonlóan nagyszabású betörést hajtott végre ugyancsak vasárnap délután ismeretlen egyén a Batthányi-utca 3. számú házban Abrahamovits Sámuel lakásán. A betörő a jelek szerint az ablakon hatolt be és a lakásban talált ezüstnemeűket, gyertyatartókat, evőeszközöket, edényeket, ruhát és egyéb értékeket vitte el. A kár meghaladja a 7000 pengőt.

Bika Istvánné, Mátyás király-utca 105. szám alatti lakos jelentette, hogy lakásának folyosóján levő ágyneműjét lopták el. Kára 1200 pengő.

A rendőrség valamennyi ügyben erélyes nyomozást vezetett be.

Csangsah, csungkinginai városba benyomultak a japánok

Sagnhai. (MTI.) A Német TI jelenti: Japán hadijelentés szerint Csangsah városa körül kemény harcok folynak és a japán csapatok már be is hatoltak a városba. A csungkingi csapatok keményen ellenállnak. Minden egyes házért és utcáért külön harcot kell vívni. Szurony és kézigráttal folyik a harc. A japánok valószínűleg rövid időn belül megszállják a várost.

Uj élet indul a 74 éves Nagyváradi Kereskedelmi Csarnokban

Dr Jablonkay István miniszteri osztálytanácsos képviselte a kereskedelmi minisztert

(Nagyvárad.) Vasárnap délután fél 6 órakor tartotta meg ünnepélyes diszközgyűlést a 74 év óta fennálló Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok, amelyen bejelentették a Kereskedők Országos Egyesületének tőrsztagul való csatlakozásukat.

A közgyűlésre olyan nagyszámban jelentek meg az érdeklő kereskedők, hogy teljesen megtöltötték a városháza dísztermét. Biharvármegye képviselőjében dr Cziffra Kálmán főispán és dr vitéz Nadányi János alispán, a város részéről dr Soós István polgármester yett részt a gyűlésen. Megjelentek továbbá az Ipar- és Kereskedelmi Kamara képviselői, dr Medvigy Ferenc felsőházi tag, dr vitéz Moldoványi János, a tábla elnöke és igen sok városi előkelőség.

A diszközgyűlést Horváth Árpád miniszteri biztos, a Kereskedelmi Csarnok elnöke nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd részletesen tájékoztatta a hallgatóságot, miért helyes a keresztény magyar kereskedőknek az országos egyesülethez való csatlakozása, amely egyébként a kereskedelmi miniszter óhaja. Felszólalásában megjegyezte, hogy az alapszabály jóváhagyása megvan és Biharvármegye több helységében, így Margittán és Párisfaluban fiúk létesültek. Megemlítette azt

is, hogy lépések történtek az elhagyott kereskedők öregségi biztosítására vonatkozólag.

Az elnöki megnyitóját után dr Soós István polgármester a város nevében fejezte ki jókívánásait a Csarnok fejlődése iránt.

— Büszkén valljuk — mondotta — hogy Nagyvárad az ország kereskedelmi centruma és ahol pénz van forgalomban, ott nem szenved hiányt a város.

Ezután dr Halla Aurél nyugalmazott államtitkár, a Kereskedők Országos Egyesülete elnöke szólalt fel, történelmi visszpillantást vetve Nagyvárad kereskedelmi életére. Megemlítette, hogy a váradi kereskedelem bekapcsolódása nem jelenti azt, hogy önállóságán csorba essék. Vázolta a kereskedők nehéz helyzetét az áruhiány miatt, amit fokoz az a körülmény is, hogy mindenki kereskedelemmel akar foglalkozni. Jogos kívánság — mondotta többek között — hogy a kereskedők megkaphassák a szükséges hasznót, mert csak így lehet biztosítani azt, hogy a háború után ne egy letört, hanem egy akcióképes, erős keresztény kereskedelem dolgozzon tovább.

A Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében dr Olasz Vilmos főtitkár szólalt fel. Külön-külön üdvözölte a megjelenteket, kifejtve, hogy az országos egyesületbe való tömörülés feltétlenül javát szolgálja a váradi kereskedelemnek. Meleg szavakkal emlékeztetett meg a saját szerepéről is.

Dr Sándor Béla a Kereskedők Országos Egyesülete főtitkára szólalt fel ezután. Hosszasan foglalkozott az áruellátás kérdésével, megjegyezve, hogy a hasznoszállék nagyon kevés. Kérni fogják a minisztert, módosítsa rendeletét oda, hogy a raktáron levő árukészletet napi áron a legutolsó árértéknek megfelelően árusíthassa a kereskedő, mert különben tönkremegy a tisztességes kereskedő.

Horváth Árpád elnök a helyi tanoncotthon kérdését tette szóvá, megemlítve, hogy annak a tulajdonjog kérdése még nincs tisztázva. Hála köszönetet mondott a jelenlevő kapucinus szerzetes ház főnökének azért a felajánlásért, amely szerint a rendházat kereskedő-tanoncotthon céljára kínálta fel 50 tanonc számára.

Bagossy Sándor kereskedő Nagyszalontáról, Szennyesi Károly pedig Margittáról hozta el és tolmácsolta a kereskedők jókívánásait és üdvözlését.

Vargha Gyula titkári jelentés után a közgyűlés a Himnusz hangjai mellett véget ért.

Sikeresen fejezték be a németek a Korosztény térségében indított támadó vállalkozást

Nagy ellenséges erőket kerítettek be és semmisítették meg Gomelj térségében csökkent a harcok hevessége — Biztosítékot követel a Szentatya, hogy a Vatikánt nem bombázzák többé

Amerikában nem helyeslik egyöntetűen Berlin bombázását

Stockholm. (MTL) A BULS I roda jelentése szerint a pápa az angolszász hatalmaktól és Németországtól biztosítékokat követelt, hogy a Vatikánt többé nem bombázzák.

Stockholm. (MTL) A Svenska Dagbladet newyorki jelentése szerint: Amerika nem helyesli egyhangulag a Berlin ellen intézett bombatámadásokat. A sajtó egyrésze mellette, a másik része ellene van. Egyesek hangot adják, hogy Amerikának nincsen oka ilyen bosszú-cselekedetre.

A Svenska Dagbladet vezércikkben azt írja, hogy nem az a legfontosabb kérdés, hogy ki kezdte a hadviselésnek ezt a módját, hanem az emberiség szempontja.

Berlin. (MTL) A Német TI jelenti: Berlin a megpróbáltatások e legutóbbi napjaiban is minden tekintetben megőrizte nemzeti magatartását. Ezt bizonyította az is, hogy Berlin lakossága az Unter den Lindenen őrségváltáson fokozottabb mértékben jelent meg. Egy lovagkereszttel kitüntetett tiszt vezetésével egy század vonult fel zeneszóval a birodalmi főváros szétrombolt lakónegyedéin. A lakosság a menetelő századot lelkesen éljenezte. A lakosság bizonyosságot tett arról, hogy a berliniek a legsúlyosabb bombatámadás után sem csüggedtek el.

Perekoptól délre visszafoglaltak egy magaslatot a németek

Berlin. (MTL) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Perekoptól délkeletre visszafoglaltunk egy magaslatot. Ezt az állást sok ellenséges támadás ellenében megvédelmeztük. A légiő nagy erővel támadta az itt, valamint a Keresztől délkeletre eső hídfelel levő ellenséges állásokat, valamint az ellentámadásra induló szovjet csapatokat és érzékeny veszteségeket okozott neki. A nikopoli hídfelel és a nagy Dnyeper kanyarulatban a súlyos védelmi harcok szombaton is tartottak. A keleti irányból betört ellenséges erőket vagy visszavertük, vagy a betöréseket elszigeteltük. Kremencsugtól délre és Cserkaszinál harcok folynak betört ellenséges harceszervezetekkel. Kivétel nyugatra is heves harcok dúlnak. Több bolsevista támadás megállítását, ugyanakkor saját támadással teret nyertünk, bár az ellenség hevesen ellenállott és az utak is járhatatlannak. Korosztény területén sikeresen fejeztünk be egy támadó vállalkozást. Napokon át tartó harcokkal sikerült nagy ellenséges erőket bekeríteni és megsemmisíteni. Az ütközetek során felmorzsoltuk azokat a bolsevista csapatokat, amelyek Korosztény városának délkeleti részébe átmeneleg benyomultak és ott kétségbeesetten védekeztek. Csapatunk súlyos véres veszteséget okoztak az ellenségnek. Sok foglyot és 57 lövegöt, valamint igen sok könnyű és nehéz gyalogsági fegyverből álló zsákmányt ejtettek. Gomelj harci területén a harcok hevessége csökkent. Néhány helyen ellenséges támadásokat vertünk vissza és ellentámadással arra kényszerítettük a bolsevistákat, hogy kintülő állásaikba vonuljanak vissza. Nyelvejtől délnyugatra csapataink sok helyiséget visszafoglaltak és ellenséges támadásokat vertek szét.

A délolaszországi arcvonal keleti szakaszán a harci tevékenység szom-

baton újra megélenkült. Az ellenség több ízben is zászlóaljnyi erővel és páncélosok támogatásával támadott. A harcok még folynak. A többi arcvonalzakaszról kölesönösen élénk tűzérési tevékenységet jelentenek. A Földközi-tenger térségében november 26-án és 27-én 12 brit-északame-

rikai repülőgépet semmisítettünk meg.

Egyre jobban érezhetők a bolsevisták utánpótlási nehézségei és súlyos emberanyag-vesztései

Berlin. (MTL) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a szovjet súlyos veszteségei következtében az emberhiány a Szovjetunióban katasztrófális méreteket öltött. Számos fogságba jutott magasrangú szovjet tiszt a szovjet elmúlt hat hónapi veszteségeit egyhangúan három és félmillió katonára becsülte. Andrejev Iván szovjetfelügyelő, aki a napokban a keleti arcvonal déli szakaszán esett fogságba, azt jelenti, hogy a sorozó bizottságok és a gazdasági és felszerelő bizottságok között a viszálykodás rendkívül kiéleződött. A csapatvezetőség kijelentette, hogy nem folytathatja tovább a harcot, ha nem boszának legalább kétmillió főnyi friss tartalékot a rendelkezésére. A fegyverkezési bizottság azonban vonakodnak akár egyetlen erőt is elengedni, mert különben nem tudják biztosítani a megparancsolt termelési mennyiségeket, holott ezek betartásáért a fejükkel felelnek. Abból a célból, hogy a szovjet emberhiányon

segítsenek, rendeletet adtak ki, amelynek értelmében minden tíz évre terjedő fegyház és hőrtönbűntetést arcvonalszolgálatlalt lehet kitölteni.

Berlin. (MTL) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a szovjet csapatok ellátási helyzete a fokozódó szállítási nehézségek miatt egyre komolyabb lesz. A nyelvejt térségben zsákmányul ejtett parancshól kiténik, hogy e nehézségek miatt az Egyesült Államok nem tudja többé biztosítani a szovjetnek az eddigi ellátást. Minthogy a szovjetunió mögöttes területéről belátható időn belül nemlehet ellátási javakat kapni, a nyelvejt térségben levő szovjet harceszervezetek parancsot kaptak, hogy saját területekről élmezzeék magukat. Ez azonban a szóbanforgó harcterületen gyakorlatban lehetetlen, mert itt az élelmiszerkészleteket, amennyiben a német csapatok nem szállították el, megsemmisítették.

Berlin. (MTL) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a Szovjetunió egyik vidéken a lakosság üldözöttségének és súlyos büntetéseknek teszi ki magát, ha arról beszél, hogy a német katonák és a közigazgatási hatóságok jól bírtak vele. Egy német fogságba esett őrmester azt vallotta, hogy a bolsevisták az ilyen embereket Brjanszk vidékén nem lövik le és nem viszik évekig tartó kényszermunkára, mint más szakaszokon, hanem lassú éhhalálnak teszik ki. A bolsevista biztosok elveszik minden élelmiszerkészletüket és ügyelnek arra, hogy ne kaphassanak semmiféle élelmiszert. Minden más lakosnak, még a legközelebbi rokonoknak is hasonló büntetés terhe mellett megtiltották, hogy akárcsak egy darab kenyert is adjanak.

Kétnapos jubileumi ünnepséget rendezett Budapesten a Katolikus Legényegyletek Országos Szövetsége

A hegyi beszédet mondotta a legtükrösebb szociális programnak Antal miniszter

A Magyar Országos Tudósító jelenti:

A magyarországi katolikus legényegyletek országos szövetsége és az országos központi katolikus legényegylet szombaton és vasárnap Budapesten jubileumi ünnepséget rendezett, amelyen a katolikus magyar kereskedő és iparos ifjak hatalmas tömege vonult fel.

Szombaton este a Magyar Művelődés Házában díszelőadást rendeztek, amelyen dr. Bálint József országgyűlési képviselő mondott megnyitót, Pintér József országos elnök pedig ünnepi beszédet. Vasárnap délelőtt a Pesti Vigadóban folyt le a díszgyűlés, amelyen megjelent Bornemissza Géza iparügyi, Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi és Antal István dr. nemzetvédelmi propaganda miniszter.

A díszülésen dr. Meszlényi Zoltán püspök megnyitó beszéde után az erdélyi katolikus egyletek nevében Székely József üdvözölte a nagygyűlést, majd utána Bornemissza Géza iparügyi miniszter emelkedett szóra.

Beszédében a katolikus legényegylet történelmével foglalkozott, amely egyidőben indult el a marxista szociáldemokrata mozgalommal.

— Immár egy évszázad távlatából tekinthetünk vissza — mondotta — a két mozgalom eredményére és ha tárgyilagosan meg is állapítjuk azt, hogy a szociáldemokrácia sok helyen politikai sikert

ért el, meg kell állapítanunk azt is, hogy sehol lelki megnyugvást, végleges megbékülést nem hozott. Ezzel szemben Kolping Adolfnak, annak az egyszerű szterinasból lett katolikus papnak mozgalma jóval nagyobb erkölcsi diadalt aratott, mert felgyújtotta az emberek lelkében a felebaráti szeretet szikráját és megindította a munka megbecsülésének hatalmas folyamatát. A magyar társadalom és magyar államhatalom felismerve ennek a tanításnak az igazságát, minden erővel arra törekszik, hogy a vallásos és gyakorlati életnek eme gyönyörű összekapcsolódása minél hamarabb és minél erőteljesebben megvalósuljon.

— Egyik legsürgősebb és legfontosabb feladatunk az iparos tanoncotthonok kérdése — folytatta a miniszter — és olyan tanoncotthon-hálózat kiépítése, amelyben Magyarország ezer és ezer kézműiparos tanonca otthont találhat és magába szívhatja a hazaszeretetnek és az iparos kötelességeknek alkotó elemeit. Az a vágyunk, hogy ezzel a tanoncotthon-letésítéssel minden kézműiparos tanoncnak alkalmat legyen arra, hogy a tanonc ott megfelelő vallás-erkölcsi nevelésben is részesüljön.

Ma nem annyira a munkáskamara a fontos. Ennek is el fog jönni az ideje. Ma sokkal fontosabb az iparosság munkalehetőségének és hitelszükségletének biztosítása, ezenfelül annak

biztosítása, hogy amikor az iparos kezéből kiesik a szerszám, akkor tisztességesnek nézzen elébe.

A háború igen nagy csökkenést gyakorol az iparfejlődésre. A technika állandóan halad. Lehet, hogy eljön ismét az az idő, amikor a kézműiparos egyes munkaterületei veszélyeztetve lesznek, de ha a gazdasági életben az igazság elve érvényesül, akkor a technika sohasem fogja legyőzni az embert, hanem az ember állítja szolgálatába a technikát.

Az iparügyi miniszter után Antal István nemzetvédelmi miniszter szólalt fel.

— Korunk uralkodó jelszava — mondotta — a szociális gondolat és annak legnagyobb problémája, amelynek rendezése bizonyos mértékig ma is fennáll az, hogy milyen elvek alapján épüljenek fel és tartassanak egységszerűen a modern társadalmak? A kivezető út tekintetében talán még nagyobb a zűrzavar az emberek fejében. A katolikus legényegyletek kezdetől fogva rámutattak erre a kivezető útra és ez nem a marxizmus, nem az osztálygyűlölet, hanem a hegyi beszéd örök principiumainak megvalósítása, amelynél tökéletesebb szociális program a földön nincsen.

Antal István dr. beszéde után a díszgyűlés hódoló táviratot intézett a Kormányzó urhoz és Serédi Jusztinián hercegprímáshoz.

Ujabb villamosmegállók megszüntetését határozták el

A lakáshiány enyhítéséről tárgyalt a városrendezési bizottság

Nagyvárad. A városrendezési bizottság szombat délben, a polgármester elnöklésével ülést tartott, amely délután fél háromig húzódott el. A bizottság közben kiszállt a 4-es zámú műút Körös-parti szakaszához, megtekintette a partfalat és visszatérve határozott a parton építendő betonkorlát ügyében.

Ezután újabb villamosmegállóhelyek megszüntetése tárgyában határozott a bizottság. A városi vasút igazgatósága ugyanis, tekintettel a villanyerő előállításának a nehézségeire, az elé a választás elé állította a város vezetését, hogy vagy lényegesen csökkentett sebességgel fognak haladni a villamosok, vagy újabb megállóhelyeket szüntetnek meg. A főutcai vonalon hosszabb vité után megszüntették a Hiler Adolf-utcai megállót, a Sal Ferenc-téri és a kórház előtti megálló helyett pedig a pénzügyigazgatóság előtt létesítenek új megállót. Eszerint a Fő-utcan két megállóhellyel lesz kevesebb.

A Teleki-utcan a megállóhely megszüntetésére vonatkozó javaslatokat a polgármester erőlyes ellenzésére visszautasította a bizottság.

A „D” vonalon megszűnik a fogatolt vonatoszály laktanyája előtti és az Allich-utcai megálló.

Az „F” kocsij vonalán a Rimler Károly utcai és a 37-es utcai megálló megszüntetésével a kettő között, a Liliom-utcanál javasolta a városi vasutigazgatóság új megálló létesítését. Ezt a javaslatot azonban a Rimler Károly-utca nagy forgalmára való tekintettel elutasította a bizottság és a 37-es utcai megálló megszüntetése mellett döntött.

Lakások létesítése padlásterben

A bizottság ezután egy helyügyminiszteri rendelkezéssel foglalkozott, mely lehetőséget nyújt a lakáshiány enyhítésére. A helyügyminiszter felhatalmazta a polgármestert, hogy 1944 július 1-ig az érvényben lévő építési szabályrendeletben foglalt tiltó intézkedések figyelmen kívül hagyásával, illetve módosításával, saját hatáskörében, mint elsőfokú építési hatóság engedélyt adjon az e célra megfelelő padlásterkek kislakásokká való beépítésére. A polgármester ezt a felelősséget a városrendezési bizottsággal óhajtja megosztani, azért terjesztette az ügyet a bizottsági ülésre. A kérdést **Hergár Viktor** műszaki tanácsos ismertette és rámutatott arra, hogy Nagyváradon számos olyan épület van, amelynek padlásterében ilyen beépítésre alkalmas.

A városrendezési bizottság albizottságot küldött ki, amely ezeket a módosításokat rövid időn belül el fogja végezni. A bizottság tagjai lesznek: **Medvigy Ferenc** felsőházi tag, **Pintér István** mérnök, **Rehák Tamás** tűzoltóparancsnok, **Kaczián Kálmán** ügyvéd és **Köszeghy József** nyugalmazott műszaki tanácsos, akit a polgármester külön kért fel, hogy ebben a munkában vegyen részt.

Az így — 1944 július 1-ig terjedő hatálya — módosítandó építési szabályzat több módját fog nyújtani

arra, hogy a fővárosban már bevált építési mód szerint, lakásonként — a mai árak mellett — 15—20 ezer pengős befektetéssel kétszobás lakások létesüljenek nagyvárad házak padlásterében.

Ezzel kapcsolatban **Soós István** polgármester szótvetette, hogy a lakáshiány enyhítésére igen alkalmas volna a Romániába távozott tulajdonosok felbontott épületeinek a befejezése. A városban több, mint 30 ilyen, viszonylag könnyen lakhatóvá tehető épület áll befejezetlenül, de

tető alatt. A polgármester ebben a kérdésben többiben is tárgyalt a helyügyminiszterrel, aki elvben hozzájárult ahhoz, hogy ezeket az épületeket valamilyen pénzügyi megoldással a város fejezze be, aztán adja bérbe, a bérösszegekből először a bérházakat fedezné, később pedig a tulajdonosok javára letétbe helyezné a befolyó bérösszegeket. Ehhez azonban miniszterelnökségi rendelet szükséges a helyügyminiszter ígéretet tett, hogy ezirányban megteszi a kellő intézkedéseket.

Karácsonyi idényben forgalomba hozott szaloncukor legmagasabb gyári, üzemi és eladási ára

Nagyvárad thj. város polgármestere 6500—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a karácsonyi idényben forgalomba hozott szaloncukor legmagasabb gyári, üzemi, eladási árát a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 59.053—1943. sz. rendeletével az alábbiakban állapította meg:

a) izesített, selyempapír csomagolással, u. n. síma konzum szaloncukor kg.-onként 7.60 P.

b) izesített, selyempapír és alumínium csomagolással, u. n. staniolos konzum szaloncukor kg.-onként 8.60 P.

c) készáru kilogrammonként legalább 20% nemes anyagot (nemes gyümölcsvelőt, kandirozott gyümölcsöt, mandulát, mogyorót, diót, kakaót) tartalmazó, selyempapír és alumínium lemez (folia) csomagolású különleges (luxus) szaloncukor kg.-onként 11 P.

A szaloncukrot készítő gyárak (üzemek) a megállapított legmagasabb gyári eladási árból nagykereskedők részére történő eladás esetében legalább 5% árengedményt kötelesek adni.

A szaloncukor eladásával foglalkozó nagykereskedők a beszerzési árhoz legfeljebb 5% bruttó hasznot számíthatnak hozzá.

Kiskereskedők a szaloncukornak a beszerzési árhoz legfeljebb 25% bruttó hasznot számíthatnak hozzá.

Különleges (luxus) szaloncukrot a megállapított áron csak a közellátásügyi miniszter külön előzetes engedélye alapján szabad forgalomba hozni és annak mennyisége az 1943. évi karácsonyi idényben forgalomba hozott szaloncukor egész mennyiségének legfeljebb 25%-a lehet.

Nagyvárad, 1943 november 25.

Dr. Soós sk., polgármester.

Faelosztás december 1-én és 2-án

Értesítem a város közönségét, hogy a november hóra járó 200 kg. tüzfiamennyiség szétosztását az alant felsorolt utcákon eszközölöm:

december hó 1-én:

Balaton Parkas Imre faterlepen Vitéz- u. 47. szám alatt: Keszthelyi Zoltán- u. 65-től végig, Bulesu vezér, Sipos Orbán, Tárkányi Emléktér.

Csikos faterlepen: Darú, Mocsár, Lehel, Fogoly út, Szentlélek, Tilinkó, Sólyom u.

Gergely Emil faterlepen: Pece-utca, Ludwigh Gyula faterlepen: Háromrözsza, Városliget 1—6 házzámig.

Pallós faterlepen: gróf Csáky u. 59-től végig, Kaszárnya-tér.

Szabó Sára (Etrsey faterlepen): Károlyi Gáspár u. 7-től végig, Cséplő Péter.

Özv. Ungráné faterlepen: Kereszt és Péter utcák.

Vlád faterlepen: Vadász, Zagoni Dezső, Ecsédi István, Goál Mózés és Bem- u. 6—8-ig.

Zaluzareczky József faterlepen: Lovass és Görbe utcák.

Özv. Suranyiné faterlepen: Jókai Mór u. 1—19. házzámig.

Toza Antal faterlepen: Jókai Mór ut-

ca 20—végig, Fecske u. 1—15, Kálmán- u. 3—10-ig.

Oláh faterlepen: Fecske- u. 12-től végig, Kálmán- u. 1—2. házzámig.

December 2-án:

Csikos faterlepen: Hattyú, Sándorffy, Gergely faterlepen: Károlyi Gáspár 1—6 házzámig.

December 3-án:

Csikos faterlepen: Madár és Kuti Lajos utcák.

Nagyvárad, 1943. november 29-én.

Dr. Soós sk., polgármester.

Átvehető a vasutalványok és vasjegyek

Felhívom mindazokat, akik a vaselosztó bizottsághoz kérvényt adtak be, hogy utalványaik és jegyeik átvétele végett 3 napon belül Teleki utca 3. szám alatt I. emelet 6. sz. szobában jelenjenek meg.

Nagyvárad, 1943 november 29.

Klemens Rezső sk., tanácsnok,

az elosztó biz. elnöke.

Még 1 napon át lehet a házbérbevallási ivatek benyújtani

Bár a városi adóhivatal már több ízben szolította fel az érdekelteket a házbérbevallási ivatek beadására, sájnálattal állapítom meg, hogy a háztulajdonosok igen tekintélyes része még most sem tett eleget kötelezettségének.

Tudomására hozom a háztulajdonosoknak és hasznélvezőknek, hogy a házbérbevallási ivatek már csak november 29-én és 30-án lehet benyújtani a hivatalos órák alatt, melyeket a késedelmes háztulajdonosokra való tekintettel, november hó 30-án délutánjára is kiterjesztenek és így a fenti napon délután fél 5 és 7 óra között is lehet adni a vallomási ivatek. A december hó 1-én beadott vallomási ivatek alapján kivett házadó után már 5 százalékos bírságot fog kiszabni a városi adóhivatal.

Ismétlem, hogy a vallomási ivatek még azoknak a háztulajdonosoknak is be kell nyújtaniok, akiknek ingatlanba hármiféle címen mentességet élvez, tehát például a napszámos foglalkozású háztulajdonosoknak is.

Nagyvárad, 1943 november 25.

vitéz Marjay Árpád s. k., adóhivatali főnök.

Ünnepélyesen alakult meg Nagyváradon a francia kultúra barátainak szervezete

Nagyvárad, nov. 29. A francia kultúra barátainak magyarországi szövetsége szombaton este, a város háza dísztermében, ünnepélyes keretek között alakította meg nagyvárad szervezetét. A nagyvárad Francia Kör elnöke: dr. Hlatky Endre főispán díszelnökök: dr. Czifra Kálmán főispán, dr. vitéz Nadányi János alispán, dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok, dr. Schriffert Béla püspöki helynök, dr. Soós István polgármester, dr. Szilágyi M. Dózsa premontrei perjel.

A megnyitó ünnepségre teljesen megtöltötte a közönség a városháza dísztermét. Jelen voltak azok, akik beiratkoztak a Francia Kör nyelvtanfolyamaira, valamint azok, akik másként óhajtának résztvenni az egyesület kulturális munkájában. Meglepo volt látni, hogy a nagyvárad társadalom minden rétegéből mennyien tudnak többé-kevésbé franciául és mennyien érzik szükségességnek a nyelv elsajátítását. Nemcsak tanulmbereket és tanulóifjakat, hanem kisiparosokat és munkásokat is láttunk a közönség soraiban, akik sok esetben éveket töltöttek Franciaországban, elég jól vagy kitünően ismerik a nyelvet s most tökéletesíteni akarják magukat a francia kultúrában.

Az ünnepségen dr. Soós István polgármester mondott megnyitó beszédet, majd Alexandre Calame, a debreceni egyetem francia lektora tartott előadást a francia kultúra jelentőségéről, utána a francia konzul mondott beszédet a francia és magyar nép közötti kapcsolatokról, végül pedig Henri Baus titkár ismertette a nagyvárad Francia Kör működését és szervezetét.

Minden vonalon csökkenteni kell a villanyfogyasztást

Milyen mértékben kell csökkentés a villanyfogyasztást a szállodák, nyilvános- és zártkörű szórakozó helyiségek, valamint az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági vállalatok

Nagyvárad thj. város polgármestere az alábbi hirdetményt adta ki:

Ezton is tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. minisztérium 5190—1943. M. E. sz. rendelete alapján a tüzelőanyaggal való fokozott takarékoskodás érdekében, valamint a villamosmű túlterhelésének elkerülése és üzembiztonságának megővése céljából a következőket rendelem el:

1. Szállodák (vendégházak), vendéglők, ételkezesek, vagy italok kiszolgáltatására berendezett egyéb üzemek, bárminemű szórakozó helyek (színházak, mozgófénykép-üzemek, hangversenytermek, stb.) egyesületek (szövetségek, klubok, kaszinók, társaságok, stb.) világítás céljára a fogyasztásmérőnek az 1944. január hónapi leolvasásáig terjedő fogyasztási időszakban legfeljebb 65%-át, azt követően pedig fogyasztási időszakonként legfeljebb 60%-át használhatják fel annak a villamos energiámnennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő időszakában világítás céljára felhasználtak.

2. Az az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági vállalat (üzem), amelynek alapfogyasztása 10.000 kilowattóra villamos energiát nem halad meg, a fogyasztásmérőnek az 1944. január hónapi leolvasásáig terjedő fogyasztási időszakban legfeljebb 95%-át, azt követően pedig fogyasztási időszakonként legfeljebb 90%-át használhatja fel annak a villamos energiámnennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő időszakban felhasznált.

3. Az az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági vállalat (üzem), amelynek alapfogyasztása 10.000 kilowattóra energiámnennyiséget meghalad, a fogyasztásmérőnek az 1944. január hónapi leolvasásáig terjedő fogyasztási időszakban legfeljebb 85%-át, hadiüzemé nyilvánított vállalat legfeljebb 90%-át, azt követően pedig legfeljebb 80%-át, illetőleg 85%-át használhatja fel annak a villamos energiámnennyiségnek, amelyet az alapfogyasztás időtartamának megfelelő szakban felhasznált.

4. Az 1., 2. és 3. pontban említett alapfogyasztás alatt a fogyasztásmérőnek az 1941. évi július hónapi leolvasásáig eltelt időtartam alatt felhasznált villamos energiának 365 napra átszámított mennyiségét, fogyasztási időszak alatt pedig a fogyasztásmérőnek az év január, április, július és október hónapi leolvasásai közé eső három-három fogyasztási hónapot kell érteni.

5. Az új ipari fogyasztók által igénybevehető energiámnennyiségeket a villamosmű igazgatója az érdekeltekkel esetről-esetre közölni fogja.

6. A 2. és 3. pontban említett ipari fogyasztók kötelesek a fogyasztásnak megfelelő időbeli elosztásával gondoskodni arról, hogy a csúcsterhelés, illetve fogyasztás az időszakonként megengedett felső határt ne lépje túl. A villamosmű igazgatója a 3. pontban említett ipari fogyasztók részére a hivatkozott miniszteri rendelet szerint engedélyezhető energiafogyasztást, a 2. és 3. pontban fel-

sorolt ipari fogyasztók részére pedig a fogyasztási időbeli elosztására vonatkozó adatokat ezen hirdetmény megjelenésével egyidejűleg írásban közli.

7. A villamos kályhák, villamos hőszugárzók, villamos tüzhelyek, villamos főzők, villamos resók (főzőlapok) és villamos vasalók használata további intézkedésig délután 17 és 19 óra közötti időben tilos.

8. Az üzletek kirakatainak, külön világítása tilos.

9. Gyűlések és más hasonló összejövetelek, valamint előadások tartására szolgáló helyiségeket csak annyira szabad kivilágítani, amennyire rendeltetésszerű használathoz és a közbiztonság követelményeinek kielégítéséhez szükséges.

10. Fogyasztásmérőt és a villamosmű által felszerelt főbiztosítékot nagyobb teljesítményű fogyasztásmérőre, vagy főbiztosítékra kicserélni

csak a m. kir. Ipari Anyaghivatal engedélyével szabad.

11. A m. kir. Ipari Anyaghivatal a villamos energiafogyasztásnak megengedett legnagyobb mértékét indokolt esetekben a hivatkozott rendeletekben foglalt előírásoktól eltérően is megállapíthatja.

12. A 10. és 11. pontban említett esetekben az engedély iránti kérvényt a m. kir. Ipari Anyaghivatal széngazdálkodási osztályához (Budapest, II. Fő-utca 68. szám) kell benyújtani.

13. Az energia használatának mennyiségi korlátozása a m. kir. posta üzemekre, a közforgalmi vasutakra, a malmokra, darálóokra és gyógyszer-tárakra nem vonatkozik.

14. Azok a fogyasztók, akik a hivatkozott rendeletet megszegik, a villamos ellátásból kizárandók, azonkívül pedig az 1928. évi X. törvény-cikk rendelkezései szerint pénzbü-

ntetésre, vagy 2 hónapig, haboru esetén 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendők. A pénzbüntetés legmagasabb mértéke 3.000 pengő, olyan esetekben pedig, amidőn a kihágás elkövetője a cselekménnyel illeték-telen nyereséget ért el, a 3.000 pengőnek a megállapítható nyereség kétszeresével felemelt összege.

15. A kihágási eljárás megindítása a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik.

16. Ez alkalommal a magánfogyasztókat is felkérem, hogy tekintettel a hazafias és nemzetgazdasági célra, villamos energiafogyasztásukat a legszorosabb szükséglet határáig mérsékeljék.

17. A hivatkozott miniszteri rendelet teljes szövege Nagyvárad thj. város Közüzemének székházában (Mezei Mihály-utca 10. I. emelet 18. sz.) a hivatalos órák alatt a fogyasztó közönségnek a rendelkezésére áll. Ugyanott ezen rendeletre vonatkozó mindennemű felvilágosítást megadnak.

18. A hivatkozott rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

Nagyvárad, 1943. november 27.

Dr. Soós s. k.,
polgármester.

Légtalmi tájékoztatás

az 1943. évi október hó 20-án és 21-én megtartott légo. gyakorlatokkal kapcsolatban

A város hatósági és önvédelmi légo. szervezetének bevonásával folyó évi október hó 20-án és 21-én megtartott gyakorlattal kapcsolatban a következő általános érdekű észrevételekről értesítem a város közönségét és az érdeklét légo. szervezetet:

1. **Óvóhely csomag.**

Több ízben tájékoztatta a Légo. Liga a közönséget az óvóhely csomag készletének tartásáról. Legutóbb 3234—1943. csn. szám alatt kiadott FELHÍVÁS X. fejezetében részletesen intézkedtem e tekintetben.

Ennek ellenére — szakközgeim jelentése szerint — a közönség nagyrésze nem látta be ennek fontosságát és hogy az óvóhely csomag előkészítése közérdek és az illetők legegynibb érdeke.

Ujólaj felhívom a közönség figyelmét az óvóhely csomag minden időbeni készletben tartására. Az óvóhely csomag legszükségesebb felszerelése: meleg ruha, takaró, kispárna, mindennemű fontos iratok, élelmiszergyűgyek, értéktárgyak, bevásárlási könyv, törülköző, szappan, zseblámpa, élelmiszer (lehetőleg konzerv), evőeszközök, gyermekek részére játékok.

2. **Riasztás.**

A közönség jelentős része abban a téves hitben él, hogy a hatósági riasztórendszer keretében felszerelt szírenák célja nemcsak az utcákon és köztereken tartózkodók riasztása, hanem a szírenákat a lakásokban, általában zárt helyiségekben is észlelni kell.

Tájékoztatóul közlöm, hogy a lakások és egyéb épületekben tartózkodók riasztására nem a közterületeken felszerelt hatósági riasztószírenák szolgálnak. Minden a légtalmi állóan ellátó ház és házcsoport (ügyszintén I. és II. csoportba sorolt vagyontárgy) a belső riasztását maga köteles megszervezni és az épületek-

ben tartózkodókat riasztóügyletes útján értesíteni.

Az a körülmény tehát, hogy a szírena hangja a lakásokban, stb. nem volt hallható, nem hirtája a szírenáknak.

A riasztás megszervezéséért és adott esetben való végrehajtásáért a ház, házcsoport, sorolt vagyontárgy légo. parancsnoka felelős.

3. **Óvóhelyek előkészítése.**

Több ízben tájékoztattam a közönséget az óvóhelyek létesítése, berendezése és felszerelése iránt.

Különösen felhívom a figyelmet arra, hogy az óvóhelyeket huzamosabban — több órán át — való tartózkodásra is be kell rendezni és lakályossá kell tenni. Ennek egyik előfeltétele a helyiség fűtésének és szellőzésének megoldása.

Az engedélyezett óvóhelyeket a városrendezési ügyosztály és szakközgeim útján hivatalból is felül fogom vizsgálatni ebből a szempontból is. De nyomtatékosan felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy saját érdekében is a hatósági intézkedés kiadása előtt tegyék meg az ezirányban szükséges intézkedést. Ennek végrehajtása a háztulajdonos kötelessége.

Az óvóhelyek előkészítéséhez hozzátartozik az azokhoz vezető útvonal megfelelő világítása és az előírt feliratok elhelyezése is.

Külföldi légitámadások tapasztalatai alapján — eddig is, amíg rendelet előírja, az óvóhelyen minél több vizet tűzoltási célra készletbe tartani tanácsos.

Az óvóhelyek nyílásai (ajtók, ablakok) közeléből is el kell távolítani minden éghető anyagot.

4. **Légtalmi őrségek megalakulása** tüzeset és más közveszély alkalmából.

Elrendelem, hogy a lakóházi légo. őrségek (ügyszintén a sorolt vagyontárgyak légo. őrségei) nemcsak légi-

támadásból folyó kárelhárítás esetében, hanem minden épületben, vagyontárgyban vagy annak területén előforduló komolyabb tűz esetén is kötelesek megalakulni és a tűzoltásban — vagy más közveszélyt elhárító jellegű segélynyújtásban — saját légo. személyzetükkel és felszerelésükkel résztvenni. A légo. őrség parancsnoka minden esetben köteles a vezénylő tűzoltóiszt, vagy más hatóság személyénél jelentkezni és annak utasításai szerint a kárelhárításban közreműködni.

5. **Lakóházi őrségek kiképzése.**

A lakóház légo. őrségparancsnokai részéről helytelen a ház (házcsoport) légo. őrségének előre való kijelölése és eszerint való kiképzése. Mindenkit mindenre ki kell képezni gyakorlatban is. A nőnek éppúgy kell tudni tüzet oltani, mint a férfiaknak szükség esetén első segélyt nyújtani. Az a körülmény, hogy a Légo. Liga helyi csoportja által a ház és házcsoportok légo. őrségeihez tartozók közül 2—3 személyt elsősegélynyújtásban külön is kiképzett, nem jelenti azt, hogy az elsősegélynyújtás csak ezek feladata. Ennek célja csak az volt, hogy a légo. őrség elsősegélynyújtó szakkiképzését elősegítse.

Nagyvárad, 1943. november 19.

Dr. Soós István s. k.
polgármester.
légo. vezető.

Kovács Nagy Pál s. k.
m. kir. rendőrfőtanácsos.
légo. parancsnok.

Házat, birtokot, szőlőt
eladni, venni
akar, keresse fel
PRÁGER ÜGYNÖKSÉGET
Teleki-utca 38. szám.

November havi zsrrelszámolás

Nagyvárad thj. város polgármestere 6502—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő összes husiparosokat, hogy az alant feltüntetett beosztás szerint, november hó 27., 29., 30. napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi Közelélelmezési Hivatalban zsrnyilvántartó könyvecskéjükkel, a november havi zsrrelszámolás megejtése végett.

Együttá közlöm a husiparosokkal és fogyasztókkal, hogy ezen napon túl november havi zsrjegyek el nem fogadhatók, illetőleg be nem válthatók.

Az elszámolás elmulasztása a további sertéshús és zsr kiosztásából való kizárást vonja maga után.

Az elszámolás sorrendje:

November 27 A—G betűvel, november 29 H—P betűvel, november 30 R—Z betűvel kezdődök.

Nagyvárad, 1943 november 25.

Dr Soós s. k.,
polgármester.

Megállapították az állati vér legmagasabb eladási árát

Nagyvárad thj. város polgármestere 6503—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. Közelélelmezési Minisztérium 53.700—1943. sz. rendelkezésével az állati vér legmagasabb árát, — helyben, állatfeldolgozó üzem telephelye — f. évi november hó 26. napjától kezdődőleg az alábbiakban állapította meg:

Hentesipari feldolgozásra eladott (étkezési célra alkalmas) marha- és borjúvér —40, sertésvér —50, lóvér —30, technikai feldolgozásra eladott, fibrizolásra alkalmas marha- és borjúvér —40, sertésvér —40, lóvér —27, alvadt marha- és borjúvér —27, sertésvér —27.

Nagyvárad, 1943 november 25.

Dr Soós s. k.,
polgármester.

November havi szappanelszámolás

Nagyvárad thj. város polgármestere 650—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom a város területén működő fűszer, szatócs és vegyeskereskedőket, hogy az alább feltüntetett beosztás szerint december 1., 2., 3., 4-ik napjain feltétlenül jelentkezzenek a városi Közelélelmezési Hivatalban a november havi szappanelszámolás megejtése végett.

Együttá közlöm a kereskedőkkel, és fogyasztókkal, hogy az elszámolás megtörténte után, november vagy korábbi mosószappanjegyek el nem fogadhatók, illetve be nem válthatók.

Fenti rendelkezések nem teljesítése, vagy megszegése a további szappanellátásból való azonnali kizárást vonja maga után.

December 1-én A—F betűvel

" 2-án G—L "

" 3-án M—R "

" 4-én S—Z "

kezdődő nevűek.

Nagyvárad, 1943 november 26.

Dr. Soós sk., polgármester.

A december havi hadisegélyek kifizetésének sorrendje

Tudomására hozom az érdekelteknek a december havi hadisegélyek kifizetésének sorrendjét.

I. Adóhivatali pénztár (Városháza, földszint 10. sz. szoba):

December hó 1-én 1001 — 1407-ig.

2-án 1 — 500-ig.

3-án 501 — 1000-ig

terjedő sorszám alatt törzskönyvezett hadisegélyeket, míg december hó 4-én az 1 — 250 szám alatt nyilvántartott munkaszolgálatosok segélyét fizeti.

Városi főpénztár (földszint 10. sz. szoba):

December hó 1-én 2201—2650-ig.

2-án 1408—1800-ig.

3-án 1801—2200-ig

terjedő sorszám alatt nyilvántartott hadisegélyeket, míg december hó 4-én a 251—500 szám alatt törzskönyvezett munkaszolgálatosok segélyét fizeti.

A hadisegélyek kifizetése naponta délután 4 órakor kezdődik.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy a városi adóhivatal a fenti sorrendhez szigorúan ragaszkodik és kivételt senkivel szemben sem lesz.

Mindazok, akik a fenti napokon nem jelentkeznek, hadisegélyüket csak december 16-tól kezdődőleg vehetik fel.

Nagyvárad, 1943 november 26.

vitéz Morvay Árpád s. k.,
a városi adóhiv. főnöke.

Baromfizsír és baromfiháj átvétele Nagyváradon

A Husipari Szövetség és a Hanqya a kijelölt gyűjtők

Nagyvárad thj. város polgármestere 33.178—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a termelői beszállítási köteletségbe beszámító baromfizsír és baromfiháj átvételével Nagyvárad thj. város területén a Husipari Szövetség — közvágóhid — és a Hanqya Igazgatósága — Szilágyi Dezso-utca 3. sz. — vannak megbízva, mint hatósági zsirgyűjtők.

Ezek a zsirgyűjtők az átvett zsira-

dékmenyiséget a gazdakönyvbe való egyidejű bejegyzés mellett, a hatóságilag megállapított legmagasabb árou kifizetik az átvétel alkalmával. A beszállításnak a gazdalajtsoromba való bevezetése végett a zsirgyűjtő által kiállított vételi jegy egy példányát a beszállító a nyilvántartó közönségi-városi nyilvántartó hivatalnak bemutatni tartozik.

Nagyvárad, 1943 november 25.

Dr Soós s. k.,
polgármester.

December 1-ig be kell nyújtani a közintézmények alkalmazottainak tejjégytelését

Nagyvárad thj. város polgármestere 6459—1943. k. é. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki:

Felhívom a Nagyvárad thj. város területén lévő mindazon közintézmények vezetőit, amelyek a kötelekükbe tartozó személyek részére természetbeni ellátást nyújtanak és ezek tejjelátásáról a saját termelésükből gondoskodni nem tudnak, hogy tejjégytelésüket a városi Kö-

zelélelmezési Hivatalban — 5. sz. szoba f. évi december hó 1. napjait irásban jelentsék be.

Az igényléssel egyidejűleg benyújtandó az intézmény kötelekében ellátást élvező személyek névjegyzéke, a név, életkor és családi állapot feltüntetésével.

Nagyvárad, 1943 november 26.

Dr Soós s. k.,
polgármester.

December hónapban vágott baromfi vásárolható a közellátási szelvény I. kockájára

Értesitem a város közönségét, hogy december havában a város részére vágottbaromfit biztosítok. A vágottbaromfi a közellátási szelvény I. kockájára vehető át. Egy-egy kockára 60 dgkr. vágottbaromfi vásárolható. Amennyiben a vágottbaromfi 60 dgkr-nál nagyobb, úgy két szelvény adandó le 120 dgkr-ig. A vágottbaromfi előzetes biztosítás útján szerzhető be mégpedig úgy, hogy az alant felsorolt kereskedőknél és húsiparosoknál a szükséges mennyiség előjegyzendő. Az előjegyzésnél köteles mindenki a közellátási szelvény I. kockáját leadni és te-

lelős anyagilag az előjegyzett mennyiségért.

A húsiparos és elosztókereskedő a rendelt húsmennyiségről nyugta-blokkot ad.

A vágottbaromfi beérkezését a helyi lapokban fogom közölni, ugyancsak közlöm egyidőben a szétosztás idejét is. — Amennyiben további mennyiséget tudnak a város közönsége részére biztosítani, úgy azt a II. kockára folytatólagosan osztatom szét. További intézkedésig a következő kereskedőknél lehet előjegyezni vágottbaromfit:

Dr Pávó Pálné Mezey Mihály-u. 1.

Szik Irma Szent János-u. 15.

Deák János Szent János-u. 38.
Bondor Imre gróf Teleki Pál-u. 49.
Órás Géza Rákóczi-út 10. és gr Csáky István-u. 48.

Tivadár János Deák Ferenc utcai helyiségében.

Esetleges későbbi elosztóhelyeket a helyi lapokban fogom közölni. Az előjegyzést fenti kereskedőknél folyó no 30-tól december hó 4-ig lehet eszközölni.

Nagyvárad, 1943. november hó 29-en.

Dr SOÓS s. k., polgármester

SZINHÁZ

JÓHANGU, csinos fiatal emberek, akik a szinipályán akarnak elhelyezkedni, minél előbb jelentkezzenek a színház irodájában (délelőtt 10-től 1 óráig).

Névtelen asszony hétfőn este háromnegyed hét órakor, filléres helyárrakkal van a színház műsorán, Népművelési előadás keretében.

Kedden este háromnegyed 7 órakor a nagyszerű „A két kapitány” című kacagtató operettjudozság tölti be a színház műsorát, eredeti szerezpóztásban.

Olcsó helyárrakkal szerdán este háromnegyed 7 órakor a Tábornokné kerül szinre, Antal Erzsivel a címszerepben.

Feleség, Bókay nagyszerű vizjátékát csütörtök este bemutatató bérlet keretében hozza szinre a színház prózai együttese. Horváth Jenő rendezésében. A-bérleti előadása pénteken este.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor filléres helyárrakkal Jurik Julcsi felléptével az Ártatlan vagyok című kacagtató vizjátékjudozság van műsoron.

Mikulás előadások gyermekek részére — tekintettel a megnyilvánult nagy érdeklődésre — vasárnap délelőtt 11 órakor és hétfőn délután egynegyed 4 órakor lesznek. Szenzációs műsor! Fellépnek a társulat kedvencei! Sok móka, vidámság és kacagás! Jegyek elővételben már válthatók. „Olcsó helyárrak”! A színház igazgatósága kéri a n. é. közönséget, hogy gyermekeik részére küldendő csomagokat névvel és nézőtéri hely megjelölésével lássák el és úgy adják át a színházi pénztárban.

HETI MŰSOR:

Hétfőn este háromnegyed 7 órakor: Névtelen asszony.

Kedden este háromnegyed 7 órakor: A két kapitány.

Szerdán este háromnegyed 7 órakor: Tábornokné.

Csütörtök este háromnegyed 7 órakor: Feleség, bemutatató bérlet 10.

Péntek este háromnegyed 7 órakor: Feleség, A-bérlet 10.

Szombaton délután egynegyed 4 órakor: Ártatlan vagyok.

Szombat este háromnegyed 7 órakor: Az utód.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Gyermekek Mikulás matiné.

Vasárnap délután egynegyed 4 órakor: A két kapitány.

Vasárnap este háromnegyed 7 órakor: Fekete Péter.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

ELTÜNT EGY 12 ÉVES KISLÁNY.
 Nagyvárad, november 29. Tegnap, vasárnap délután 5 órakor eltűnt rokonainak Szaniszló-utca 63. szám alatti lakásából Vékony Piroška 12 éves hegyközülaki kislány s azóta nem tért vissza. Eltűnésekor piros-fehér kockás bluzt, fehér-fodros szoknyát és csizmát viselt. Hozzá tartozói kérik, hogy aki tud róla, jelentse a nagyváradai rendőrségen.

Hollandiából importálunk virágot. Olaszországból, az ismert okokból megszünt a virágbehozatal. A KOE virágkereskedelmi szakosztálya eljárás útján, hogy a magyar piac részére Hollandiából engedélyezzenek bizonyos mennyiségű virágbehozatalt. A tárgyalások eredménytelenségére és rövidesen megkezdődik Hollandiából a magyar virágimport. (Magy. Tud.)

Megnyílik a MOVE fajtávédelmi iskolája. A MOVE — mint közli — elérkezettnek látja az időt munkaterületének kibővítésére. Eddig elsősorban a sportélet minden terén végzett úttörő munkát, most a magyar társadalom „faji öntudatának ápolásában, magyarságtudatának erősítésében, világnézetű eligazításában s irányításában” is részt kíván venni. E célok szolgálatában a MOVE Fajtávédelmi Főiskola szervezését határozta el, amely Budapestben fog működni. Bosnyák Zoltán vezetésével. A főiskola tananyagát hetenként háromszor 3-3 órában neves szakelőadók adják elő. A tanítási anyagban többek között, a következő tárgyak szerepelnek: a magyarság fajképe, fajegységügy, földkérdés, munkákérdés. Romboló erők: marxizmus, szabadkőműveség, zsidókérdés. November 30-ig tart a jelentkezési határidő, a főiskolai felvételle. A főiskola elvégzése után a hallgatóknak bizonyítványt adnak és a végzett hallgatókat mint a fajtávédelmi gondolat szellemi előharcosait a MOVE külön tagozatban fogja megszervezni. (M. T.)

A KORMÁNYZÓ URRÓL EMLÉKEZNEK MEG AZ ERDÉLYI PÁRT RÉTI KÖRZETÉNEK VÁLASZTMÁNYI ÉRTEKEZLETÉN. Az Erdélyi Párt réti körzetének választmánya december 1-én, szerda este 7 órakor tartja szokásos választmányi értekezletét az Európa étterem külön helyiségében. Napirend előtt Baioh József főmérnök, MÁV. fűtőház főnöke, az Erdélyi Párt réti körzetének alelnöke „A Kormányzó Ur” címen mond ünnepi beszédet. Ezután képviselői beszámoló következik, majd dr. Szabó Lajos körzeti elnök, Szabó Gyula alelnök, dr. Erdely Gábor ügyész, terjesztik elő a tárgysorozat egyes ügyeit. Tekintettel az értekezlet ünnepélyességére, az elnökség ezúton is kéri a választmány összes tagjait, az újonnan behívottakat is, hogy az értekezleten pontosan és teljes számmal jelenjenek meg.

Ünnepi előadást rendez a Nemzeti Munkaközpont a Kormányzó Ur névnapjára. A Nemzeti Munkaközpont ifjúsági önképzőköre, december 5-én, vasárnap délután fél 4 órai kezdettel nagyszabású ünnepi népművelési előadást rendez a Munkásotthonban, Kormányzó Urunk névnapja alkalmából. Az előadás műsorában szerepel Boda Boriska 80 tagú gyermek zenekara, valamint az Antalfy Margit növendékei magyar népi táncokat fognak bemutatni. Ezenkívül még számtalan szebbnél-szebb műsorszámok lesznek. Az ünnepi beszédet Kiss János igazgató-tanár fogja tartani. A teljes műsort idejében fogjuk közölni.

EGYRE NAGYOBB MÉRTEK-BEN BONTAKOZIK KI A TÖRÖK-ORSZÁGI FÖLDRENGÉS. Istanbul. (MTL) A NTL. jelenti: Az ankarai rádió részleteket közöl a törökországi földrengésről. Vezir Köprü város teljesen elpusztult. Ladik községben csak két ház maradt épségben. A vasútvonal azon a vidéken 30 kilométer hosszúságban elpusztult. Az aszfaltutak ezen a környéken járhatatlanok. Az aszfaltburkolaton gödrök és szakadások támadtak. Vasárnap délután félhárom órakor érkezett jelentések szerint a halottak száma Dese-Bogan kerületben 537. Tokadban 151. 12 mecsét és 12 ház, továbbá két középület teljesen összedőlt. Jelentős károk keletkeztek Kastomani-ban. Eddig 338 halottról érkezett jelentés. További hatvan halottat jelentenek Raskörüből és Teasziából. A mentési munkálatok folyamatosan vannak.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA boltüzlet, Pannónia épület, Bethlen István-utca 2.

AZ IPARTESTÜLET faipari szakosztálya felhívja tagjai figyelmét, hogy minden igénylést december hó 1-től 5-ig jelentenek a szakosztálynál. Igénylések csak az illetményjegyzék és az Ipartestületnél bejelentett munkakönyvekre vesziük fel. Elnökség.

Alarcos, revolveres rablótámadás a Doberdó-utcában

Nagyvárad, november 29. Ponyvaregénybe illő rablótámadás történt Nagyváradon a Doberdó-utca 23. szám alatti házban pénteken éjszaka. Itt lakik özvegy Palmer Oszkárné idősebb jómódú nő, aki nemrégén magához vette Munteán Paula 19 éves unokahugát azért, hogy esetleges betegsége alatt ápolja.

Pénteken este az özvegyasszony és unokahuga éppen lefekvéshez készültek, amikor felpattant az ajtó és egy alarcos, gummikesztyűs, elegánsan öltözött rabló rontott be a szobába, aki kezében revolvert szorongatott. Rákiabált a két megremült nőre és azt követelte, hogy azonnal adjanak át 20 ezer pengőt.

Az idős asszony siketsége miatt nem hallotta a felszólítást, de világosan megértette a szándékot, azonban nem volt hajlandó a pénztárkulcsot átadni, sőt ellenszegült a rablóknak. Az alarcos ember erre ráugrott, zsebéből kötelet vett elő, majd rövid dulakodás után összekötözte és belökte a szomszédos szobába.

Munteán Paula ekkor átadta a lezárt

házipénztár kulcsát a rablóknak, aki gyorsan kiürítette a kasszát, zsebrebágvá az ottan talált 2800 pengőt.

Ekkor váratlan és rejtélyes fordulat következett. A rabló levette alarcát és mialatt az összekötözött öregasszony ijedten fetrengett a szomszédos szobában revolverét zsebrebágvá, a különös támadó, udvarolni kezdett Munteán Paulának. Ugy látszik egyáltalán nem találta ellenállásra, mert hajnali 4 óráig ott töltötte az időt és végig enyelegte az éjszakát, majd eltűnt a lakásból.

Palmernét ezután kiszabadította kellemtelen helyzetéből unokahuga, mire aztán reggel megtették a feljelentést a rendőrségen. A rendőrség bünyügyi osztályán rendkívül gyanusnak találták Munteán Paula szerepét és elrendelték őrizetbevételét. Kihallgatása alkalmával cinikusan viselkedett, több ízben megadta a rabló címét, azonban a rendőrség csakhamar rájött arra, hogy megfelelő valómást nem hajlandó tenni és minden valószínűség szerint a rabló cinkosa a lány-nak.

Miután hétfőn délelőttig nem sikerült a rabló személyének felderítése. Munteán Paulát a rendőrség, mint rablás bűntettének tettestársát, átkísérte az ügyészség fogházába. A rabló kézrekerítésére erőlyes intézkedés történt.

Francia filmcsemege!

Remek muzsika!

DANIELLE DARR EUX

vidám cselekmény, ötletes, zenés vígjátéka

DÉDÉ

Hétfőtől a CASINO-ban

A leggyönyörűbb filmélmény! Budapest színházaiban hónapok óta a legnagyobb sikerrel fut

Párisi románc

MAUPASSANT gyönyörű nove láának filmváltozata!
 Az év legművészeibb film e!

Jön! az APOLLO Filmszínházba Jön!

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉST TARTOTT A NAGYVÁRADI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET. Vasárnap választmányi ülést tartott a Nagyvárad Állatvédő Egyesület a vármegyeháza állatorvosi hivatalában. Az értekezleten Körtsmáros László képviselő elnököt, aki bejelentette, hogy az egyesület alapszabályait az illetékes minisztérium jóváhagyta. Mátyás Anna az egyesület működéséről számolt be. A választmány táviratilag üdvözölte Herezeg Ferenc író, mint az országos egyesület társelnökét, 80 éves évfordulója alkalmával.

Iparos hírek. Vas- és fémipari szakosztály értesíti tagjait, hogy tüzelő kőszén érkezett és igényüket a legelővidebb időn belül a szakosztályi irodában jelentsék be. Valamint, akik még kőszénhez óhajtanak jutni, azok is jelentkezzenek minél előbb. Elnökség.

A FOGADÁS VÉGE. Szentendről jelentik (MTL): Ruc János orosházi szövetárkereskedő beszélgetés közben fogadott Kocsis Mihály 20 éves hőmezővásárhelyi fiatalemberrel, hogy 10 méter távolságból lelővi a fejéről a kalapot. A lövés azonban Kocsis fejét találta el, akit a mentők bevitték a hőmezővásárhelyi kórházba. Állapota nem életveszélyes. A vizsgálat megindult.

A pénzügyi tárcával befejezi a Ház a költségvetés vitáját

A képviselőház hétfői ülésén befejezik az 1944. évi állami költségvetés általános vitáját. Ma a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalják. Ináncsy-Papp Elemér előadó ismertette a pénzügyminiszter jelenlétében a tárca költségvetését, amelyből kitűnik, hogy a pénzügyminiszter csak mintegy 95.6 százalékat jelenti 280 millió pengő hiányt kíván hitelművelettel fedezni és a kiadások 95.4 százalékának megfelelő bevételt biztosítani tudja.

MEGHALT HARSÁNYI ZSOLT

A Budapesti Értesítő jelenti: Harsányi Zsolt író, a Vigaszínház igazgatója hétfőn délelőtt tíz órakor 56 éves korában agyvérzésben meghalt.

Az Esti Ujság írja: Harsányi Zsolt vasárnap este tért haza lakására és utasította inasát, hogy hétfőn reggel fél 8 órakor keltse fel. Az inas kopogtatott az ajtón, de a szobát üresen találta. A dolgozószobában az íróasztalnál eszméletlenül találta meg Harsányi Zsoltot. A jelek szerint egész éjszaka dolgozott. A hamutartó tele volt cigarettavéggekkel. A mentők már eszméletlenül szállították a szanatóriumba. Az orvosi beavatkozás hiábavaló volt, eszméletét nem nyerte vissza és meghalt.

HÁROM DUNÁNTULI VÁROSBAN IS ÉREZTEK FÖLDRENGÉST

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Országos Földrengésvizsgáló Intézet készülékei a horvátországi földrengést november 29-én 3 óra 04 perc 45 másodperckor jelezték. A földmozgás 10 percen át tartott. A műszerek kitérése 14 milliméter volt. A fővárosba érkezett jelentések szerint a földrengést Kaposvárott, Keszthelyen és Lentiben is érezték.

Prima kivitelű arany és króm svájci órák

ÁCS TIBOR

Nagy választékban valódi- és hamis ékszerel.

Nagyvárad, Széchenyi tér 6. szám.

Alkalmi és ünnepi ajándéktárgyak! Ékszer- és óraiavítások!

Öcsö karácsonyi ajándékvasár!

A vácas egykeleti népmozgalmá

Születések:

Guttman Miklós kereskedő fia László, Veres Sándor csúrhés leánya Iona, Kövendi József MAV mozdonyvezető tanonc fia István, Bilkei György cipészsegéd leánya Erzsébet, Hirc Mihály napszámós fia Karácson, Szabó Lajos napszámós fia Lajos, Kenyeres Zsigmond kereskedő segéd leánya Éva, Varjú Zsigmond iparkamarai tisztviselő fia Sándor, Rác Géza kisbíró fia Géza, Halász Gyula villanyszerelő segéd leánya Judit, Gyulai Sándor géplakatos segéd fia Sándor, Troznay Jenő m. kir. főhadnagy fia Jenő, Györi József földműves fia Miklós, Kiss István m. kir. zászlós leánya Anikó, Szabó Károly kádársegéd fia Károly, Oláh József cipészsegéd leánya Irén, Szotál Mihály napszámós fia Sándor, Papp Demeter kereskedő segéd leánya Valéria, Wangel József vésnök segéd leánya Zsuzsanna, Gombos Károly MAVÁ fékező leánya Olga, dr. Nagy László főállatorvos leánya Katalin, Schell Mihály sütősegéd leánya Margit, Bölöni Vilmos bérautó tulajdonos fia István, Hegedűs János Máv mállházó fia János, Freund Zsigmond napszámós fia Bernát, Pallag Árpád MAV villanyszerelő leánya Irén, Pintye György közüzemi tisztviselő leánya Zsuzsanna, Guj Ábrahám cipészsegéd leánya Magdolna, Koncz Lajos m. kir. rendőr leánya Zsuzsanna, Steiner András borkereskedő leánya Katalin, Steiner András borkereskedő leánya Márta, Ádány Lajos földműves leánya Margit, Filip István piaciárás fia József, Oláh János hentes és mészárossegéd leánya Erzsébet, L. Zsirus Sándor napszámós leánya Magdolna, Tóth Károly lakatosmester fia Sándor, Gábris Sándor kőművesmester fia Lóránt, Tóth András községi írnök leánya Agnes, dr. Rerrich Ervin orvos leánya Mária.

Házasságok:

Kiss M. Lajos férfiszbó és Sinka Erzsébet, Sági Mihály m. kir. posta altiszt és Lósz Erzsébet, Tóth József légügyi tisztviselő és Bartha Jolán, Kovács Gyula fm. napszámós és Csekő Iona, Rác Gábor gyári munkás és Nagy Erzsébet, Gábor Antal kéményseprősegéd és Monory Irén, Kencsei Kálmán gépkocsivezető és Barta Rozália, Kaminszky László áll. gimnáziumi tanár és Szabó Piroška, Molnár Sándor kocsiagyártó segéd és Balog Irén, Hrczeg Imre csendőrtörzsmester és Józsa Julianna, Goda László kir. műszaki tanácsos és Mihály Iona, Erdődi Gyula acélgyári munkás és Oláh Eszter, Dudás László nagyváradi Levente Egyesület irodavezetője és Szilágyi Éva, Jordán Sándor kf. napszámós és Hunyadi Julianna, Dóge Mihály fodrászmester és Papp Mária, Kovács József fm. napszámós és Csuvár Iona, Máté Imre kovácssegéd és Nagy Erzsébet, Méhész Gyula férfiszbósegéd és Dorneyi Mária, Fábian Vince m. kir. postai távirat kézbesítő és Szóke Iona, Olasz József asztalossegéd és Szabó Iona, Szócs Pál szobafestő és mázoló segéd és Nagyistók Julianna, Molnár Lajos férfiszbósegéd és Benczik Péter.

Halálozások:

Vencser János 21 éves, özv. Mihályi Istvánné szül. Szilvás Zsuzsanna 66 éves, özv. Béres Sándorné szül. Balla Mária 61 éves, Weizberger Rachel 3 éves, Strenberg Mór 78 éves, Csokonai Piroška 4 hónapos, özv. Lefkovic Lipótné szül. Rossinger Amália 81 éves, Janza Kálmán 89 éves, özv. Rigó Péterné szül. Györki Anna 75 éves, özv. Ellenes Jánosné szül. Tárpai Teréz 64 éves, Szine Lőrinc 7 hónapos, özv. Fényes Dávidné szül. Czóber Mária 63 éves, özv. Kirogy Györgyné

szül. Kerzsi Anna 75 éves, Mittelmann Ferenc 64 éves, özv. Agocs Józsefné szül. Terhes Mária 75 éves, Mészáros Mihály 1 hónapos, Tóth Mária 3 hónapos, Ritz József 14 hónapos, özv. Gruber Móréné szül. Goldberger Róza 52 éves, Dombi Istvánné szül. Schill Erzsébet 29 éves, özv. Weizberger Jakabné szül. Schawrcz

Pepi 84 éves, Torzsok Mária 2 hónapos, Steiner Márta 6 óra, Tóth Sándor 6 óra, Horváth Károly 9 éves, Márton Zsuzsanna 27 éves, Rauscher Ferenc 68 éves, Bíró Lajosné szül. Fodor Piroška 21 éves, özv. Meleg Károlyné szül. Rác Ida 77 éves, Papp Ferenc 59 éves, Nagy János 81 éves, Balogh László 67 éves.

SPORT

Hat ponttal vezet a NAC a bajnokságban

NAC—BSZKRT 2:0 (1:0)

Játékvezető Kiss M. Ernő. 10.000 néző. Élénk iramú mérkőzést játszott a két együttes, melyet a NAC megérdemelten nyert meg, bár a második félidőben a BSZKRT jobban játszott és több gólhelyzetet hagyott ki. A BSZKRT Balogh és Tuli nélkül, tartalékokkal állott ki, Mátray pedig sérüléssel, a balszélen sántikálva, több gólhelyzetet kihagyott. A NAC-ban csak Bodola és a fedezetsor nyújtott jó játékot. A BSZKRT-ban Barak jól védett. A felforgatott, kistermetű csatárokból álló támadósr nem bírt a jó nagyváradi védelemmel, bár különösen a második félidőben, igen szép összjátékot mutatott be. A játékot a BSZKRT kezdte szél és nap ellen. A második percben Jakab lövését Vécsey önfeláldozóan védi és a csatár lába elé veti magát. Esés közben megsérült. Az 5. percben Sárvári kiadta a labdát Tóth III-nak, aki a kapufát találta el. A 7-ik percben Mészáros fejjel ment BSZKRT névrokona elől. A 9-ik percben Barak ment Sárvári elől. A következő percben Mátray lőtt a sarok mellé. A játéknak ebben a részében a NAC volt a jobb, de a BSZKRT lelkesedéssel ellensúlyozta a fölényt.

Szünet után erősít a BSZKRT, de a NAC lő gólt

A második félidő elején a BSZKRT lépett fel támadóan. A 2-ik percben Vécsey alig tudta szögletre menteni a labdát. Az 5-ik percben Jakab támadott, de nyomták. A 6-ik percben Tóth III futott le szépen a balszárnnyon, de labdáját Barak védte. A 7-ik percben Lóránt lőtt Barak kezébe. A 8-ik percben Benedek elé pattant a labda, de késlekedett és így a NAC védelem közbe tudott lépni. Most a BSZKRT került fölénybe jó összjátékával. A NAC csak szélsőinek lefutásával kísérletezett. Barak azonban mindent mentett. A második negyedórában a NAC nagyon visszaesett és a BSZKRT feljavult. A 21-ik percben a balszárnnyon sántikáló Mátray előtt gólhelyzet nyílt, de kapu fölé lőtt. A 25-ik percben ismét gólt ígérő BSZKRT támadás indult, de a sántikáló balszélső nem tudta kihasználni a jó helyzetet. A 26-ik percben a NAC kapuja előtt Mészáros fejjel védte Benedek lövését. A 27-ik percben Tóth III. átadását Kovács II. elvetődve fejelte kapura, de Barak ezt is kivédte. A 30-ik percben Bodola lövése Sárvári elé pattant Barakról, de a középcsatár a kapu mellé lőtt. Az utolsó negyedórában csapkodóvá vált a játék. A 36-ik percben Jakab lövése Vécseyről szögletre pattant. Be is mehetett volna. A 40-ik percben a BSZKRT

A 16-ik percben a NAC kapu előtt Benedek elhibázta Tancos beadását. A 17-ik percben Tóth III. beemelését Sárvári kapu fölé fejelte. Változatlan jó mezőnyjáték folyt. A 25-ik percben előbb Biczó, majd Szódi fejelte saját kapuja mellé a labdát, amiből szögletrugások adódtak, de a védelem mindkét szögletrugást hátrította. A NAC csatárai sokat tologattak a kapu előtt. A 30-ik percben Forgácsnak a 16-osról küldött szabadrugását Vécsey jól védi. A szabadrugás után nagy kavardás támadt a NAC kapuja előtt, de Jakab labdája a kapu mellé került. A 33-ik percben Szegedi előreivelt labdájával Bodola a középcsatár helyén kitört és közelről Barak mellett megszerezte az első gólt (1:0). A játék most keményebb lett. A 41-ik percben Szegedi ivelt szabadrugását Bodola a kapu fölé fejelte. A NAC az utolsó percekben szép összjátékkal támadott, Bodola buktatása miatt megítélt szabadrugását Deményi Kovács II. elé tette, de a szélső kapu fölé lőtt. Az utolsóelőtti percben Barak szépen védte Tóth III. közeli lövését. Az utolsó percben Tancos labdája akadt el a NAC védők lábán.

védelme elengedte Kovács II.-t, akinek átadását Bodola közelről a kapuba rugta (2:0). A hátralévő időben még Tóth III. felsőkapufa lövése érdemel említést.

Egyéb eredmények:

SZVSE — Ferencváros 1:0 (1:0)
KAC — DVSC 1:1 (0:0)
SALBTC—Szolnoki MAV 5:2 (2:0)
Gamma — Kispest 3:1 (0:0)
Vasas — Újpest 1:1 (1:1)
Elektromos — Csepel 5:1 (0:1)
DiMAVAG — Újvidék 2:2 (1:1)

Szolgálatos gyógyszerárak:

I. Csoport:

ARANYKERESZT gyógyszerár, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.
KORONA gyógyszerár, Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rác Rezső) 13-76.
DIANA gyógyszerár, Ghillányi-u. 18. (Sebestyén A.) 32-58.
SZENT ISVTÁN gyógyszerár, Mikszáth Kálmán-utca 52. (Dr Reáber A.) 14-44.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Tálikabátot ruhát legjobban vehet, eladhat Molnárnál, Bémer-tér 1. 910
Varrógépet bármilyen állapotban, magas árban veszek Kiss Béláné, Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131
Kombinálszoba, konyha, rekamer eladó. Verő asztaloe, Kapucinus-u. 11. 735
Kis szénkályhát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 75
Fajalmát beszerezhet délelőt 9-1 óráig Szacsuy-utca 17. sz. pinceben. 123
Wertheim kasezát megvételre keresek. Cimeket a kiadóba „Kaseza” jellegére. 141
Vennék 2 ágybetétet vagy sodronyt. Cimeket kiadóba kérek. 147
Román típusú gázmaszkokat veszek. Kiss Béláné műszaki üzlet, Kossuth-u. 3. 138

Hülönféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlati vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313
Zippzárjavítás felelősséggel, Jakab műszerésznel, Kossuth-u. 5. 64
Kölcsön 5 éves, 5 és fél százalékos költségmentesen Hitelszövetkezethél, Bethlen István-u. 6. kapható. 129

Allást nyec

LAPKIHORDÓKAT azonnali belépésre felvesszünk. Jelentkezni lehet a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Pénztárkezeléshez, irodai teendőkhöz jártas keresztny tisztviselőt keresünk azonnali belépésre, Dóci faterlep. 133

Fiatalabb jól főző mindenes azonnal felvétetik. Andrassy Gyula-utca 47. 156

Munkásnöket felvesz a Vegyi és Élelmiszeripari R. T., Anyos Pál-u. 2-6.

Irodai teendőkhöz jártas tisztviselőt keres a Mentőállomás. Gépírnai tudók előnyben. 140

Takarítónő délelőtti órákra felvétetik. Ugyanott új előmelegítő kályha eladó. — Szaniszló-u. 6. 157

Menyasszony és koezortúleány művirág fejdiszek és kézicsokrok. Ezüst és aranylakodalokra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok rakatott, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-ligeti sportpályánál.)

Oktatás

Középiskolai magán- és rendes tanulókat előkészíték. Sztaroveszky-utca 42. Értekezni 12-3 között. 135

Elveszett

Elveszett csütörtök délután a Mikszáth Kálmán-u. 22-től Nogall-utca elejéig bordoszinű kockás nyél nélküli női seilyem esernyő. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le Mikezath Kálmán-u. 22. háztulajdonoshoz. 142

KMADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

A szerkesztésért felel. A kiadásért felel.
Dr. Pál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. l. hőrforgógépén, Naggyarád, Szilágyi utca. 12. sz. szám